

Gemeente van onze Heer Jezus Christus,

God is goed! We begonnen onze dienst met Psalm 118, met die vertrouwde woorden: 'Laat ieder 's Heren goedheid prijzen, zijn liefde duurt in eeuwigheid'. Ook goedheid is een vrucht van de Geest, een kwaliteit die God in ons wil laten groeien. "Maar de vrucht van de Geest is liefde, vreugde en vrede, geduld, vriendelijkheid en goedheid, geloof, zachtmoedigheid en zelfbeheersing" (Gal 5:22). In dit rijtje van kwaliteiten, zet Paulus vriendelijkheid en goedheid naast elkaar. We dachten vorige week na over vriendelijkheid, de vriendelijkheid die opbloede in Jezus. Vriendelijkheid gaat niet voor niets vooraf aan goedheid. Want beiden liggen heel dicht bij elkaar. Een vriendelijk mens, zal vaak ook gezien worden als een goed mens.

Een goed mens zijn. We geloven allemaal wel dat je daar gelukkiger van wordt. Wat versta jij onder goedheid? Als we het hebben over die vraag, wat het nu betekent om een goed mens te zijn, welke gedachten, welke beelden komen er dan bij je op? Ook in onze samenleving leven er wel standpunten en meningen over goedheid. De meeste mensen zijn het met elkaar eens dat het goed is om je te houden aan de wetten van ons land, aan de normen en waarden die leven in onze samenleving. Om beleefd te zijn en respectvol met elkaar om te gaan. Dat je geen overlast veroorzaakt, of andermans spullen kapot maakt. Als je er zo naar kijkt, zijn de meeste mensen wel goed.

Goedheid komt ook in de Bijbel veel voor. Het goede doen is een Bijbelse opdracht. De profeet Micha heeft het eigenlijk prachtig samengevat: "er is jou mens gezegd wat goed is, je weet wat de Heer van je wil: niets anders dan recht te doen, trouw te betrachten en nederig de weg te gaan van je God" (Micha 6:8). Kun je van jezelf zeggen dat je een goed mens bent? Of moeten we toegeven dat we soms ook het goede nalaten? Diep in ons hart weten we dat de goedheid die God van ons verwacht soms te hoog gegrepen is voor ons. Dat er ook momenten zijn in een mensenleven waarop het goede te hoog gegrepen is voor ons. En niet altijd gebeurt dat bewust. Onmacht, frustratie of gevoelens van gekrenktheid... het kan maken dat je dingen zegt of doet waarvan je later zegt: dat had ik niet moeten doen, dat was niet goed. Maar het goede nieuws is dat wij als mensen mogen groeien. Dat we, zoals Micha het zegt, mogen gaan op de weg van onze God. Soms met vallen en met opstaan.

Vandaag denken we met elkaar na over de zesde vrucht van de Geest. Laten we beginnen met de Bijbelse betekenis van het woord 'goedheid' Want dat verduidelijkt een hoop. Als Paulus het in de Galatenbrief heeft over goedheid, dan gebruikt hij het Griekse woord *agathosunè*. Als Paulus dit woord gebruikt dan gaat het over daden die goed zijn in de ogen van God. Het gaat dus niet over het perspectief van mensen, maar over hoe God kijkt. In het Oude Testament zijn er twee belangrijke woorden die met Gods goedheid te maken hebben. In de eerste plaats het woord *tov*, dat meestal vertaald wordt met 'goed'. De Bijbel begint daarmee. Wanneer God de hemel en de aarde scheidt, de zeeën, de bossen en de wouden, de dieren en de mensen, dan ziet God steeds dat het *tov* is. Wat God scheidt is goed, wonderlijk mooi ook. Een ander belangrijk woord is *chèsèd*. Dat betekent trouw, weldadig of barmhartig. Bij *chèsèd* gaat het om de verbondstrouw. Het is een relationeel woord dat gaat over onze relatie tot de Enige. Vandaag gaat het vooral over het tweede: over de manier waarop wij in relatie staan tot God en tot anderen. Als we het vandaag hebben over goedheid, dan

gaat het over het verlangen om te doen wat goed is voor de ander. Dan gaat het over trouw en barmhartigheid.

Als we willen leren wat goedheid is, wat het nu betekent om goed met de ander om te gaan, dan moeten we in de eerste plaats naar God kijken. Want God is goed en trouw! Dat hoorden we ook in de zeven Psalmwoorden van vandaag. Hoe goed God is. Dat er bij hem vergeving is en liefde. Dat hij trouw is van generatie tot generatie. Goedheid voor eeuwig aan de hemelen geschreven.

De goedheid van God die ons overstroomt met licht en met genade, is zichtbaar geworden in Christus. We lazen vandaag een gedeelte uit de Bergrede. Mensen zijn overal vandaan gekomen om naar Jezus te luisteren. Want ze hebben gehoord van de wonderen die Hij verricht heeft. Hoe hij mensen een nieuwe toekomst gaf. 'Gelukkig wie nederig van hart zijn, want voor hen is het koninkrijk van de hemel'. De mensen die bij hem zijn gekomen, weten van lijden, van verdriet en van schaamte. De wereld waarin wij leven is vaak hard en onverschillig. Mensen kunnen meedogenloos met elkaar omgaan, elkaar vertrappen. Het leven kan soms pijnlijk zijn. Een dierbare die wegvalt, of het verlies van werk, inkomen, je gezondheid: het kan ieder van ons overkomen. Jezus kent de moeiten en de vragen van al die mensen. Hij weet wat er in hun hart omgaat.

En nu wakkert hij ben hen een verlangen aan naar een nieuw koninkrijk. Zalig zijn zij die nederig zijn! Zalig de mensen die treuren, want zij zullen getroost worden. Zalig wie hongeren en dorsten naar gerechtigheid. Zalig wie barmhartig zijn. Zalig de vredestichters. Jezus ziet deze wereld omgekeerd: zoals het is in de hemel, zo zal het ook op aarde zijn. Dat mensen in gerechtigheid en vrede zullen leven. Dat zij die verdriet hebben getroost zullen worden. Dat koninkrijk der hemelen waar Jezus over spreekt, lijkt soms zo ongelofelijk ver weg te zijn. Zoveel pijn, zoveel zorgen. Deze wereld is zo onrustig. Armoede en geweld maakt vele mensenlevens kapot. Maar het goede nieuws is dat wij temidden van al die onrust, van al het duister in deze wereld, het goede kunnen doen. Daartoe zet Jezus ons aan met zijn woorden.

Het gaat vandaag over zout en licht. 'Jullie zijn het zout van de aarde' (Matt 5:13); 'Jullie zijn het licht in de wereld' (Matt 5: 14). Zout is een onmisbare smaakmaker in de keuken. Een klein beetje zout maakt dat andere smaken naar boven worden gehaald, zonder ze te overheersen. Een klein beetje zout maakt een gerecht zoveel smaakvoller. Jezus gebruikt niet zomaar het beeld van zout. Want zout kan zoveel verschil maken. Zout heeft ook een reinigende werking. Denk aan soda, jodium of zoutspray, of het zoute water van de dode zee dat zo goed voor de huid schijnt te zijn. Zout desinfecteert en reinigt. Het doodt de bacteriën, en reinigt wonden. Ten derde heeft zout ook een activerende werking. In het oude oosten gebruikten landbouwers kalizout bij het inzaaien van het land. Omdat het zout aan het bladgroen een gezonde kleur gaf. Zout stimuleert ook tot groei.

Zout zijn voor een ander. Het kan op zoveel manieren. Dat je woorden spreekt die als zout zijn: woorden van vrede en recht die weer kleur geven aan het leven, die zuiveren en weer heel maken. Zout was zeker in de oudheid een belangrijk middel tegen bederf. En dat is wellicht wat hier in de eerste plaats bedoeld wordt. Als zout zijn in deze wereld betekent dat je eraan mee wilt werken om deze aarde te behoeden van bederf.

Er zijn soms mensen die anderen helpen door hen te beschermen tegen kwaad. Mensen die hun vrienden aansporen om te kiezen voor een goed leven, of een ander uit liefde een spiegel voorhouden. Mensen die als zout zijn, gaan eenvoudig de weg van God en zijn in deze wereld een getuigenis van goedheid en van recht. Ze laten zich niet zomaar van de wijs brengen door al het kwaad in deze wereld; ze laten zich niet overschreeuwen door de stemmen van zelfgerechtigheid en zelfingenomenheid. Ze blijven rustig en geduldig geloven in de goedheid van de Heer. Ze begeven zich niet op dwaalwegen, maar gaan op Zijn weg.

Jezus heeft het ook over licht. En hij gebruikt daarvoor het beeld van een stad op een berg. Denk daarbij eens aan een ommuurde burcht op een heuvel. Wanneer het donker wordt, geeft de burcht nog licht en kun je de burcht van een verre afstand zien liggen. En zo, zegt Jezus, moeten ook jullie in het leven staan. Gelukkig hoeven we dat niet alleen te doen. 'Jullie' staat er in vers 13 en 14. Meervoud dus. Als gemeenschap van christenen zijn we geroepen om een licht te zijn in deze stad. Een baken van hoop, waar mensen ruimte geven aan elkaar en omzien naar de ander. Een plaats waar je terecht kunt voor grote vragen, en hulp als je dat nodig hebt. Een plaats waar je veilig bent, en schuilen kunt wanneer het stormt in je leven. Een plaats waar je bovenal in het licht wordt gezet van Gods genade. Want Christus zelf is het licht van de wereld. Hij verlichtte de duisternis door zijn leven voor ons te geven aan het kruis. We zijn geroepen om licht te zijn. Maar dat licht ontvonkt in Hem. Heel duidelijk is Paulus in de Efezebrief:

Maar omdat God zo barmhartig is, omdat de liefde die Hij voor ons heeft opgevat zo groot is, heeft hij ons, die dood waren door onze zonden, samen met Christus levend gemaakt (Efeziërs 2:4-5).

Een nieuw leven in Christus. Daar gaat het om. Dat is onze bestemming in dit leven. Dat je steeds naar Christus kijkt en je leven aan hem wilt spiegelen. Dat je nadenkt en reflecteert hoe je met anderen omgaat. En dat in jou het verlangen groeit om goed te zijn en barmhartig, zoals Hij met mensen omging. Het is God zelf die dat verlangen in ons doet groeien. Het is het werk van de Geest.

En dat is een geschenk. Wij ontvangen dat nieuwe leven door Gods goedheid en genade. In vers 8 zegt Paulus: door zijn genade bent u gered. Maar dat hebt u niet aan uzelf te danken. Het is een geschenk van God! Het is God zelf die ons gemaakt heeft tot wie we zijn. Het begint bij Christus, bij zijn liefde voor ons. Of zoals Paulus het zegt in vers 10:

In Christus Jezus geschapen om de weg te gaan van goede daden die God mogelijk heeft gemaakt.

Het zout zijn van de aarde en licht zijn voor deze wereld: omdat God ons zo lief heeft en ons zijn enige Zoon gegeven heeft, weten wij wat goedheid is. Die goedheid groeit ook in ons wanneer wij op weg gaan om in zijn voetsporen mens te zijn. Een levensweg van goede daden. En misschien vraag je je nu af: maar wat kan ik nu zelf doen om te groeien in die goedheid? Waar kan ik dan beginnen?

Het antwoord is niet moeilijk, maar heel eenvoudig. Praktisch ook. Ontdek eerst Gods goedheid. Als je wilt leren om te doen wat goed is, als je anderen wilt omringen met

liefde, kijk dan naar God. Zie hoe goed hij alles heeft gemaakt. Hoe goed zijn schepping is. En geniet daarvan! Heb er eerbied voor. Voor de wolken en de luchten, de zeeën en het strand. De vogels. Al het werk van zijn handen. Verheug je ook in de goedheid van God. Wees dankbaar en blij voor al het goede dat God schenkt. De zegeningen in je werk, de genegenheid van vrienden, de verbondenheid en de liefde die wij met elkaar als gemeente ervaren. Zing erover. Dank ervoor. En deel dan ook van die goedheid uit. Houd die vreugde niet voor jezelf. Als je merkt dat de Geest in jou aan het werk is en dat het verlangen groeit om Jezus na te volgen, dan zul je gaan merken dat ook in jou een ongelofelijke bron van goedheid schuilt. Een bron die opwelt uit Gods genade, uit de liefde die zichtbaar werd in Christus. Hij die alles over had voor een ander en alles gegeven heeft voor deze wereld. Bid ook om Gods goedheid en om vergeving wanneer je faalt. Want God is oneindig goed.

Doe dan wat goed en recht is in zijn ogen en ga steeds op zijn wegen. Deel uit van de goedheid die je ontvangen hebt. Lof zij Christus! Vandaag en alle dagen van ons leven.

Amen.